

Gäller för: Dialys- och Njursviktsmottagning NÄL

Innehållsansvar: Lisbeth Önnermalm, (lison), Specialsjuksköterska

Godkänd av: Mary Dena, (marde36), Överläkare

Giltig från: 2025-10-06

Giltig till: 2027-10-02

Palliativ vård av njursviktspatienter (Q Di 703)

Ett exempel i originalpärm.

Förändringar sedan föregående version

Inga förändringar vid denna revision.

Bakgrund och syfte

Denna rutin ska fungera som en praktisk handledning till personal som vårdar patienter med njursvikt i palliativ fas. Vår förhoppning är att denna ska bidra till att personal i olika delar av vårdkedjan kan arbeta på ett likartat sätt för att ge patienten en god vård i livets slutskede.

När patienten uttrycker en önskan av att avstå eller avsluta dialysbehandling bör vårdpersonalen vara lyhörda och erbjuda samtal med patientansvarig läkare (PAL).

Hos patienter i livets slutskede, där fortsatt dialysbehandling eller konservativ behandling inte förbättrar patientens livskvalité utan bara förlänger lidande, bör också frågan väckas om att avstå/avsluta behandling.

Samtal

Samtalen ska ske i enskilt rum, ej under dialysbehandling.

PAL informerar patienten om delaktighet, diagnos, prognos och behandlingsmöjligheter. Patienten, och om denna så önskar anhöriga, ska

vara införstådda med konsekvenserna av sitt beslut att inte starta eller fortsätta behandlingen. Patienten ska ges god tid för reflektion och frågor. Uppföljande samtal ska planeras och genomföras.

Dokumentera i medicinjournalen och under Patientbakgrund - Observandum.

Beslutet

Beslutet att avstå eller avsluta behandlingen fattas av patient och läkare tillsammans. Om patienten samtycker kan anhöriga, vänner eller PAS vara med i beslutsprocessen. Patientens vilja styr beslutet men om patienten är oförmögen att uttrycka sin vilja tas hänsyn till anhörigas önskan men i dessa fall är det alltid läkaren som tar beslutet (9).

Patienter som är osäkra på vårdnivån kan erbjudas tidsbegränsad dialysbehandling. Utvärderingsdatum ska bestämmas vid start av dialysbehandling och dokumenteras i patientjournal. Det bör också ges till patienter där osäker prognos råder. PAS bokar teambesök för utvärdering och upprättar en individuell vårdplan (IVP).

Vårdnivå

Denna ska vara väldokumenterad i Melior under Patientbakgrund och Observandum. Beslutet skall fortlöpande utvärderas och uppdateras. PAL beslutar om ”öppen retur” dvs. vid behov av inläggning vid försämring av njursvikten ska patienten beredas plats på avd 42 utan att behöva gå via akutmottagningen.

För de patienter med ”öppenretur” dras patientbakgrunden ut ur journalen och sätts in i pärm märkt palliativ vård på avd 42 och njursviktsmottagningen. Patient, anhöriga och vårdare kan på dagtid vända sig till respektive mottagning, när mottagningarna är stängda kontaktas avd 42. Patienten erhåller ett brev med telefonnummer (Q-Di 960). Patient, anhörig eller hemsjukvård måste kontakta dialys- och njursviktsmottagningen eller avdelning 42 innan de åker in.

Samordning

PAL ansvarar för diagnostik och behandling.

PAS, på respektive sektion inom njurmedicin där patienten vårdas, är samordnare för vården.

Fortlöpande kontakt ska ske mellan patient, PAL, PAS och hemsjukvård eller annan vårdare.

Där sjukgymnast, kurator och trossamfund är involverande ska dessa också kontaktas om patienten så önskar.

Vårdplanering görs om patienten skall vårdas utanför sjukhuset. Den initieras av PAS. Vårdplaneringen kan ske hemma, på mottagningen, vårdavdelning eller via telefon.

Standardvårdplan (SVP) upprättas för patienter som följs på dialysmottagningen.

Om anhöriga önskar uppföljningssamtal efter patientens död ansvarar PAS för att det bokas med PAL.

Symtomlindring

Det är viktigt att arbeta strukturerat utifrån patientens symptom när man tar hand om människor i palliativ vård. (1,16)

Andnöd.	Syrgas Furosemid (om diures) Nitroglycerin Robinul Ketomebidon	Inj Impugan 10 mg/ml, 160-240 mg iv vb. Nitrolingual spray1-2 puffar vb. Inj Robinul 0,2 mg/ml, 0,5-1 ml sc Inj Ketogan Novum 5 mg/ml, 0,5-1 ml sc.
Illamående/Kräkningar	Meklozin Ondansetron Proklorperazin Haldol	Tabl. Postafen 25 mg 1x1-2. Tabl Zofran 4 mg 1x1-2 Inj Zofran 2 mg/ml 2 ml x 2-3 iv. Supp Stementil 25 mg 1x1-2 Inj Haldol 5 mg/ml 0,2 ml sc
Hicka Terapiresistent Hicka	Lokalanestetika Metoklopramid Spasmolytika Antiepileptikum	Xylocain viskös Primeran 10 mg x 3 Baklofen 5 mg x 1 Gabapentin, Karbamazepin
Diarré	Loperamid	Tabl Imodium 2 mg 2x1-4 Mixt Imodium 0,2 mg/ml 20 ml x 1-4
Obstipation	Natriumpikosulfat Laktulos	Dr laxoberal 7,5 mg/ml 10-20 dr x 1 Mixt Laktulos 15-30 ml x 1-2.
Klåda	Hydroxizin Klemastin Gabapentin	Tabl Atarax 10-25 mg 1x1-2 Mixt Atarax 10-25 mg 1x1-2 Tabl Tavegyl 1 mg 1x1-2 Tabl Gabapentin 100 mg 0+0+1 (trappas upp)
Restlesslegs, lindriga Måttliga till svåra besvär	Levodopa Pramipexol Dopaminanagonist Oxycodone	Tabl Madopark 50 – 100 mg till kvällen Gabapentin 100 mg 0+0+1 Tabl Sifrol 0,18 mg till kvällen Tabl Oxycontin 5 mg, 1-2 tabl till kvällen Kompl. vid behov med, T. Madopark 50 – 100 mg ev Quick
Oro/ångest/ Sömnsvårigheter	Hydroxizin Diazepam Midazolam	Tabl Atarax 10-25 mg 1x1-2 Tabl Stesolid Novum, 5-10 mg vb Supp Stesolid Novum, 5-10 mg vb Inj Midazolam 5 mg/ml, 0,2 ml sc

	Propiomazine Zolpinem Zopiklon	Tabl Propavan 25 mg tn Tabl Stilnoct 5-10 mg tn Tabl Imovan 5-7,5 mg tn
Smärta	Paracetamol Ketomebidon	Tabl Panodil 1g x 4 Supp Panodil 1g x 4 Oxynorm 5 mg Inj Ketogan Novum 5mg/ml, 0,5-2 ml sc vb.
Kramper	Diazepam	Stesolid rektallösning 5 mg, 5-10 mg Inj Stesolid Novum 5 mg/ml 0,5-1ml sc

Se också ”Läkemedel och ordinationer för patienter vid livets slut”
Palliativa enheten, NU-sjukvården

[Nationellt vårdprogram palliativ vård - RCC Kunskapsbanken
\(cancercentrum.se\)](http://cancercentrum.se)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Dialys- och Njursviktsmottagning NÄL

Innehållsansvar: Lisbeth Önnermalm, (lison),
Specialsjuksköterska

Godkänd av: Mary Dena, (marde36), Överläkare

Dokument-ID: NU10066-406871065-181

Version: 10.0

Giltig från: 2025-10-06

Giltig till: 2027-10-02